

Introduction to Talmud

16: 116b: Blind

והותם בגמולה. תיק לא פי' כולל ופליגי במילתיה ר"ט ור"ע
 ר' טרפון איש חותם בגרוך שלא היה מאריך בדברי
 בקשה ולא היה אומר אלא הודאה ור"ע סבר דחותם בה בגרוך
 לפי שמאריך בדברי בקשה ואומר כן ה' אלהינו יגיענו ט' וק"ל
 (ט' וזמן דף מו:) הלכה כר' עקיבא
 מחזירו וכן מליט בסנהדרין (דף כה.)
 גבי לא ירבה לו נשים ובריש חזקת
 הבתים (נ"ב דף כה.) דפליגי תנאי
 במילתיה דתנא קמא* :
ונאמר לפנו שירה חדשה
 (ה) וכן נודה לך שיר
 חדש על גאולתנו*. דהכי הניח
 במילתא כל השירות לשון נקבה
 חוץ משירה דלעמיד ולשון זכר
 כלומר שהנקבה יש לה לער לידה
 אף כל הנסים יש אחריהם לער
 חוץ מלעמיד שאין אחריהם לער וכן
 יסוד הפייט* גאולת או פתרום
 שירות אלה לשון נקבה מיוסדים כי
 תשועתם כולדה וגו' חזקת שיר
 אחרון כזכרים לא יולדים שירו לה'
 שיר חדש ט' וגרסון טס מן
 הזכרים ומן הפסחים שהניח
 ארבעה עשר נאכלת קודם לפסח
 לפי שהפסח נאכל על השוכע :
 ה"ע
 ובה"א יעד הלמיש למעינו מים וחותם בגאולה ר"ט אומר אשר נאלנו וגאל
 את אבותינו ממצרים ולא היה חותם רבי עקיבא אומר כן ה' אלהינו ואלהי
 אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אדירים הבאים לקראתנו לשלום שמחים
 בבנין עירך וששים בעבודתך ונאבל שם (מן הפסחים ומן הזבחים) כו' עוד
 בא"י גאל ישראל : **נב'** אמר רבא צריך שיאמר ואותנו הוציא משם אמר
 רבא מצה צריך להגביה ומכאן צריך להגביה בשר א"צ להגביה ולא עוד
 אלא שנראה כאוכל קדשים בחי' אמר רב אחא בר יעקב סומא פטור מלומר
 הגדה כתיב הכא בעבור זה וכתוב התם *בננו זה מה להלן פרט *לסומא
 אף כאן פרט *לסומא איני והאמר מרימר שאלתינהו לרבנן דבי רב יוסף מאן
 דאמר אנדחא בי רב יוסף אמרו רב יוסף מ"ד אנדחא בי רב שישת אמרו רב
 ששת *קסברי רבנן מצה בזמן הזה דרבנן מכלל דרב אחא בר יעקב סבר *מצה
 בזמן הזה דאורייתא והא *רב אחא בר יעקב הוא דאמר מצה בזמן הזה דרבנן
 קסבר כל דתקין רבנן כעין דאורייתא תיקן לרב ששת ולרב יוסף נמי הא ודאי
 כל דתקין רבנן *כעין דאורייתא תיקן הכי השתא בשלמא התם מדרהו ליה
 למיכתב *בננו הוא וכתוב בננו זה ש"מ פרט לס' מין הוא דאחא אבל הכא אי לאו
 בעבור זה מאי לכתוב אלא בעבור מצה ומרור הוא דאחא : לפיכך אנחנו חייבין ;
 א"ר
נב' צריך להגביה. כשהוא אומר מלה זו שאנו אוכלין : בשר אין
 מנציה. כשהוא אומר פסח שהיו אבותינו (במזרים) אוכלים
 לא יגביה הבשר שהוא זכר לפסח : ה"ע בשר איש צריך להגביה ולא
 עוד אלא שגדלה במקדש ט' : אין צריך להגביה. דהא לא מלי
 חורה איר למומר פסח זה : רב יוסף ורב ששת
 מאורי עינים היו : הא הוא דאמר .
 בסופא דהאי פירקא (דף קג.)
 אחד זה ואחד זה דרבנן :
 אחת
 רשב"ם
מתני' שלשה דברים הללו .
 (שלא פירש) [שפירש] טעמן* :
נב' צריך שיאמר . פסוק זה
 ואותנו הוציא משם שצריך להגביה
 אח עליו כאלו יאל משם שאף
 אותנו גאל הקב"ה : צריך להגביה .
 כשהוא אומר מלה זו שאנו אוכלין מרור
 זה שאנו אוכלין כדי להראות למשוכים
 ותחבב מלה צעניקין וכן בתשובת
 הגאונים דהא דאמר צריך להגביה היינו
 במל' זו דאנחנו : בשר של *מוציא מצה
 צריך להגביה כשהוא אומר פסח
 שהיו אבותינו אוכלין ולא יגביה הבשר
 שהוא זכר לפסח : ה"ע בשר אין צריך
 להגביה ולא עוד אלא שגדלה במקדש
 בהמות . אין צריך להגביה דהא לא
 מלי למומר פסח זה ולא עוד אלא
 אם היה מנציה גדלה כמי שמוקדש
 בהמות מחיים לפסח : פרט לסומא .
 מדכתיב זה משמע שיכירוהו בראיית
 העין : רב ששת ורב יוסף מאורי
 עינים היו : קסברי רבנן . רב ששת
 ורב יוסף : רב אחא בר יעקב הוא
 דאמר . בסופא דהאי פירקא (דף קג.)
 אחד זה ואחד זה מדרבנן : כעין
 דאורייתא תיקן . וכסס שבזמן שביח
 הנקדש קיים פטור השתא נמי פטור
 ואיש מציא אחרים ידי חובתן :
 בעבור מלה ומרור הוא דאחא . לכך
 איז אוכל מלה ומרור זכר למה שעשו
 לי בלאתי ממצרים ורב ששת ורב יוסף
 גזירה שהלאגמרי : **מתני'** וחותם
 בגאולה . מסיים את ההגדה בכרית
 גאולה והשתא לא מפרש ה"ל מדרבנן
 אותה ולקמן פליגי בה רבי טרפון
 ורבי עקיבא ביהוה ברכה דלרבי

Rav Acha bar Yaacov said: A blind person is exempt from reciting the haggada. Here it is written, "Because of THIS;" and there it is written, "THIS son of ours." Just as there it comes to exclude a blind person, so too here it comes to exclude a blind person.

אמר רב אחא בר יעקב סומא פטור מלומר הגדה כתיב הכא
בעבור זה וכתיב התם בננו זה מה להלן פרט לסומא אף
כאן פרט לסומין

Is this true? Did not Mereimar say: I asked the rabbis of the house of Rav Yosef, who recited the haggada in the house of Rav Yosef, and they told me: Rav Yosef; Who recited the haggada in the house of Rav Sheshet, and they told me: Rav Sheshet?

איני והאמר מרימר שאלתינהו לרבנן דבי רב יוסף מאן
דאמר אגדתא בי רב יוסף אמרו רב יוסף מאן דאמר אגדתא
בי רב ששת אמרו רב ששת

Those rabbis maintained that matza was of rabbinic obligation today.

קסברי רבנן מצה בזמן הזה דרבנן

This implies that Rav Acha b. Yaacov maintained that matza is of Biblical obligation today. But Rav Acha b. Yaacov is the one who said that matza is of rabbinic obligation today!?!

מכלל דרב אחא בר יעקב סבר מצה בזמן הזה דאורייתא
והא רב אחא בר יעקב הוא דאמר מצה בזמן הזה דרבנן

He holds that any rabbinic enactment is enacted analogously to the Biblical obligation.

קסבר כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תיקון

Rav Yosef and Rav Sheshet also undoubtedly hold that any rabbinic enactment is enacted analogously to the Biblical obligation.

לרב ששת ולרב יוסף נמי הא ודאי כל דתקון רבנן כעין
דאורייתא תיקון

Rather - there, where it should have said "our son is," and it says "This son of ours is," we learn from that that the blind are excluded. But here, other than "because of this," what could it say? It is telling us "because of matza and maror."

הכי השתא בשלמא התם מדהוה ליה למיכתב בננו הוא
וכתיב בננו זה שמע מינה פרט לסומין הוא דאתא אבל הכא
אי לא בעבור זה מאי לכתוב אלא בעבור מצה ומרור הוא
דאתא: